

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 186/2024 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om hur läroplikten och det tillräckliga stödet förverkligas i fråga om Telma-utbildning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 186/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna m.fl.:

Hur säkerställer regeringen att rätten till läroplikt tillgodoses för dem som behöver omfattande stöd och inte kan övergå till utbildning som leder till examen,

hur säkerställer regeringen att de som övergår till TELMA-studier och de som avlägger dem har rätt till det stöd som behövs för att slutföra studierna och

hur säkerställer regeringen att det finns tillräckligt med TELMA-platser?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Undervisnings- och kulturministeriet konstaterar att tillräckligheten av utbildningsplatser för studerande som behöver krävande särskilt stöd har följts upp särskilt i fråga om utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv (TELMA-utbildning). För dessa studerande finns det ett mycket begränsat utbud av möjliga utbildningsalternativ.

På grund av uppgiften i anordnartillståndet att ordna krävande särskilt stöd är specialyrkesläroanstalter skyldiga att inom sitt primära verksamhetsområde svara på utbildningsbehovet hos studerande som behöver krävande särskilt stöd. Verksamhetsområdena omfattar hela landet (exkl. Åland). Utöver specialyrkesläroanstalterna finns det dessutom sex yrkesutbildningsanordnare som har en begränsad uppgift att ordna krävande särskilt stöd och som för egen del kompletterar denna uppgift för att svara på utbildningsbehovet inom sitt område. I vissa områden har det förekommit utmaningar i framförhållningen och tillräckligheten av utbildningsplatser. Undervisnings- och kulturministeriet har beaktat situationen i fråga om utbildningsplatsernas tillräcklighet genom årliga beslut om tilläggsprestationer, genom vilka antalet studerandeår för specialyrkesläroanstalter för utbildning för läropliktiga har ökats.

Enligt läropliktslagen ska en utbildningsanordnare som fått tillstånd att ordna krävande särskilt stöd anta som studerande en läropliktig som boendekommunen har anvisat och som behöver krävande särskilt stöd. Utbildningsanordnaren kan alltså inte åberopa att man inte har lediga utbildningsplatser. Undervisnings- och kulturministeriet har uppmuntrat utbildningsanordnare till regionalt samarbete för att bygga upp utbildningsvägar för personer som behöver krävande särskilt

stöd. När man samarbetar regelbundet är det möjligt att förutse antalet studerande som övergår till andra stadiet och deras behov. Samarbetet genomförs i varierande grad på olika håll i Finland.

TELMA-utbildningen ger studerande som behöver särskilt stöd på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning undervisning och handledning i enlighet med den studerandes personliga mål och förmåga. Tiden för utbildningen som handleder för arbete och ett självständigt liv bestäms utifrån den studerandes personliga mål och förmåga. Utbildningsanordnaren beslutar om tiden för avläggande av utbildningen. Utbildningstiden kan dock vara högst tre år. Utgångspunkten för fastställandet av utbildningstiden bör vara den studerandes mål och bästa.

I TELMA-utbildningarna beaktas den studerandes individuella behov i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och nödvändiga stöd- och handledningsåtgärder samt nödvändiga undervisnings- och studiearrangemang planeras. Grunderna för utbildningen ger möjlighet att planera individuella studievägar för studerande som behöver krävande särskilt stöd och att beakta nödvändiga mångsidiga och varierande särskilda behov. För att genomföra utbildningen för gravt multihandikappade studerande krävs ofta förutom stöd och handledning för utbildningen även service enligt handikappservicelagen. Detta samarbete bör ännu utvecklas för utbildningsanordnarnas och välfärdsområdenas del till en mer fungerande helhet för de studerande.

Undervisnings- och kulturministeriet bereder en reform av finansieringsgrunderna för yrkesutbildningen i enlighet med regeringsprogrammet. Utgångspunkten för beredningen har varit att finansieringen av utbildningen för studerande som behöver krävande särskilt stöd inkl. TELMA-utbildningen inte ska försämrats på grund av förändringen. Regeringens proposition i ärendet är för närvarande på remiss. UKM kommer även i fortsättningen att följa med utvecklingen av antalet sökande och studerande till TELMA-utbildningen. Utbildningsstyrelsen håller på att förnya grunderna för TELMA-utbildningen.

Helsingfors 3.6.2024

Undervisningsminister Anna-Maja Henriksson